

พระภิกษุไทยกับการขับขี่ยานพาหนะ Thai Monks and Vehicle Driving

พระนิทัศน์ ธีรปญโญ, (วงศ์วังเพิ่ม)¹ สมยศ ปัญญามาก² พลกฤต สงวนศักดิ์³ และพระวุฒิพงษ์ แก้วแกมตา⁴

PhraNitāt Terapanyo, (Wongwangphoem), Somyot Panyamak ,

Phonkrit Sanguansak, and Phrawittiphong Kaewkaemda

^{1,2}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

³สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน

⁴มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อีเมล: Politice7114@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 8 กันยายน 2563

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 13 พฤศจิกายน 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 27 พฤศจิกายน 2563

บทคัดย่อ

สภาพการณ์ปัจจุบัน มีพระภิกษุสงฆ์ได้ขับขี่ยานพาหนะโดยลำพังตนเองไปตามทางสาธารณะในท้องถิ่นทั่ว ๆ ไป ไม่ว่าจะเดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจส่วนรวมหรือว่ากิจส่วนตัว ก็เป็นสิ่งที่ไม่สมควรปฏิบัติอย่างยิ่ง เป็นพฤติกรรมของชาวบ้านซึ่งพุทธศาสนิกชนมองว่าไม่เหมาะสม เป็นโลกวิฆะและการผิดข้อบัญญัติเรื่องมหาปเทศ 4 ตามหลักพระพุทธศาสนา และถ้าการขับขี่ยานพาหนะไปเกิดอุบัติเหตุ มีคู่กรณีเสียชีวิตหรือว่าบาดเจ็บและทรัพย์สินเสียหาย ผิดทั้งพระวินัย กฎหมายฝ่ายบ้านเมือง ดังนั้น คณะกรรมการมหาเถรสมาคมมีมติเมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2563 เรื่องห้ามพระภิกษุขับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมและทุกฝ่ายที่มีหน้าที่และอำนาจต้องพยายามบังคับใช้กฎหมายอย่างทั่วถึงและพร้อมสอดส่องดูแลด้วยความเป็นธรรมต่อไป

คำสำคัญ : พระสงฆ์, ขับขี่, ยานพาหนะ

ABSTRACT

In current situation, monks have driven by themselves along the local public roads. Whether traveling for public or private religious activities, it is not suitable for driving. It is the laypeople's behavior that buddhists consider that it is inappropriate to practice for the monks. It is a worldly fault (Lokavajja) and a violation of the canon on four Mahapadesas according to Buddhist principles. If the monks drive and have an accident, and then some parties die or injure and their property is damaged, it would violate both Vinaya (Precepts)

and worldly law. Hence, the Sangha Supreme Council of Thailand passed a resolution on 20th March, 2020 regarding the Prohibition of Monks Driving a Car and Motorcycle. It is a supported resolution and all partners who have a duty and power have to enforce the law thoroughly and invigilate with fairness.

Keywords: Monks, Driving, Vehicles

บทนำ

พระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองมาโดยตามลำดับจนถึงปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยในปัจจุบันพระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมั่นคงมากที่สุดในโลก ซึ่งประชาชนชาวไทยร้อยละ 95 เปอร์เซนต์ ของประชากรทั้งหมดในประเทศไทย และมีจำนวนภิกษุสงฆ์และสามเณรในประเทศไทยจำนวน 250,000 รูป (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2563) โดยในด้านการปกครองคณะสงฆ์ในประเทศไทย มีพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505(แก้ไขฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561 วัด, อาวาส หรือ อาราม คือคำเรียก ศาสนสถานของศาสนาพุทธในประเทศไทย กัมพูชา และลาว เป็นที่อยู่ของภิกษุ และประกอบศาสนกิจของพุทธศาสนิกชนภายในวัดมี วิหาร อุโบสถ ศาลาการเปรียญ กุฏิ เมารุ ซึ่งใช้สำหรับประกอบศาสนพิธีต่าง ๆ เช่น การเวียนเทียน การสวดมนต์ การทำสมาธิวัดโดยส่วนใหญ่นิยมแบ่งเขตภายในวัดออกเป็นสองส่วนคือ พุทธาวาส และสังฆาวาส โดยส่วนพุทธาวาสจะเป็นที่ตั้งของสถูปเจดีย์ อุโบสถ สถานที่ประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และส่วนสังฆาวาส จะเป็นส่วนกุฏิสงฆ์สำหรับภิกษุสามเณรจำพรรษา

วัดในพระพุทธศาสนาของประเทศไทย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2505แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2561 มาตรา 31วัดมีสองอย่าง (1) วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา (2) สำนักสงฆ์ ส่วนสำนักสงฆ์ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย หมายถึง มีหนังสืออนุญาตสร้างวัด และหนังสืออนุญาตตั้งวัดถูกต้องตามระเบียบของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้กำหนดไว้ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561 มาตรา 5 ทวิ คณะสงฆ์ หมายถึง บรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะปฏิบัติศาสนกิจในหรือนอกราชอาณาจักร ส่วนคำว่า พระสงฆ์ ก็จะสามารถอนุวัดตามความหมายในวรรคแรกได้ หมายถึง หมู่สาวกของพระพุทธเจ้า ผู้ซึ่งฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้วเลื่อมใส สละเรือนออกบวช ถีวัตร ปฏิบัติ ตามพระธรรมวินัยที่พระบรมศาสดาสั่งสอนและกำหนดไว้ พระสงฆ์ จัดเป็นหนึ่งในพระรัตนตรัย ซึ่งได้แก่ พระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ โดยพระสงฆ์ในพระรัตนตรัยหมายถึงเฉพาะพระอริยสงฆ์ คือบุคคลไม่ว่าคฤหัสถ์หรือนักบวช และไม่ว่ามนุษย์หรือเทวดาที่ปฏิบัติธรรมจนได้บรรลุมรรคผล แต่โดยทั่วไปมักเข้าใจว่าพระสงฆ์คือภิกษุหรือภิกษุณี คือมนุษย์ที่ได้ฟังคำสั่งสอนแล้วเกิดความเลื่อมใสจนสละเรือนออกบวชตามพระพุทธเจ้า เพราะต้องการจะได้บรรลุธรรมตามพระพุทธเจ้าสั่งสอนไว้ ถือเป็นนักบวชในพระพุทธศาสนา พระภิกษุปฏิบัติตามสิกขาบทที่กำหนดไว้จำนวน 227 ข้อ ส่วนพระภิกษุณีรักษาสิกขาบท 311 ข้อและสามเณร ถีวสิกขาบท 10 ข้อ บางครั้งเรียกว่าสงฆ์ ภิกษุรูปแรกในพระศาสนาของพระโคตมพุทธเจ้าคือพระอัญญาโกณฑัญญะ

ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบันด้วยความเจริญก้าวหน้า ด้านเทคโนโลยี การสื่อสารคมนาคม สะดวก รวดเร็ว ทำให้วัดต่างๆในประเทศไทยมียานพาหนะไว้ประจำวัด เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการคณะสงฆ์ ประกอบกับพระภิกษุบางรูปจะมียานพาหนะใช้ส่วนตัวโดยอาจได้มาโดยปัจจัยของท่านเอง หรือว่ามีคณะศรัทธาจากชาวพุทธศาสนิกชน อาจเป็นบุคคลหรือคณะบุคคลก็ได้ ซึ่งอวายเป็นนามส่วนตัวท่านเองทำให้วัดต่างๆในประเทศ และภิกษุสงฆ์มียานพาหนะใช้ส่วนตัว ทำให้เกิดปัญหาในสังคมอย่างกว้างขวาง ซึ่งปรากฏตามหน้าข่าวอยู่เป็นประจำเกี่ยวกับประเด็น พระภิกษุสงฆ์ ได้ขับรถเอง และเกิดอุบัติเหตุตามท้องถนน และเมื่อพบด่านตรวจของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ไม่สามารถแสดงใบอนุญาตการขับขี่ยานพาหนะได้ ทำให้เกิดเป็นกระแสสังคมอย่างมากในด้านลบ ชาวโลกติเตียน หรือที่เรียกว่าภาษาพระว่า (โลกวัชชะ) กระทั่งความศรัทธาในพระพุทธศาสนาของประเทศไทย

เมื่อกล่าวถึงเรื่องพระภิกษุสงฆ์ในประเทศไทย ขับขี่ยานพาหนะไปตามที่สาธารณะตามท้องถนน เพื่อเดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ และไปกิจธุระส่วนตัว ในหลักคำสอนหรือพระวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มิได้กำหนดหรือวางหลักการเรื่องนี้ไว้โดยตรง หรือแม้แต่ในเรื่องสิกขาบทหรือศีลของพระภิกษุก็เช่นกัน พระภิกษุไทยเพื่อบรรพชาอุปสมบทแล้ว จะต้องรักษาศีลหรือว่าถือศีล 227 ข้อ และได้ศึกษาค้นคว้าในพระไตรปิฎก พบว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า มิได้กำหนดสิกขาบทเรื่องพระภิกษุว่า สามารถขับขี่ยานพาหนะได้หรือไม่อย่างไร แต่ถึงอย่างไรก็ตามยังมีข้อพึงปฏิบัติต่างๆที่ไม่มีในพระปาฏิโมกข์ ที่พระพุทธเจ้าได้ทรงกำหนดไว้ ให้พุทธบริษัท 4 ได้ถือปฏิบัติ โดยเฉพาะพระภิกษุต้องศึกษาและปรับประยุกต์ใช้ได้ในปัจจุบันเพื่อให้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา และเพื่อเป็นการรักษาสิกขาบทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เจริญและรุ่งเรืองต่อไป กล่าวคือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้กำหนดเรื่อง “มหาปเทศ4” ไว้ (ภิกขุ กิจจวิชัย (วิทยา) ,2558)

มหาปเทศ4

มหาปเทศ (พระวินัยปิฎก มหาวรรค เล่ม 5 ภาค 2 - หน้า 161) พระองค์ทรงพระบรมพุทธานุญาตมหาปเทศ4 ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายเกิดความรังเกียจในพระบัญญัติบางสิ่งบางอย่างว่าสิ่งใดหนอ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงอนุญาตไว้ สิ่งใดไม่ได้ทรงอนุญาต จึงกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า วัตถุเป็นกบปียะและอกกบปียะ พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสประทานสำหรับอั่ง 8 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่งใดที่เราไม่ได้ห้ามไว้ว่า สิ่งนี้ไม่ควร หากสิ่งนั้นเข้ากับสิ่งที่ไม่ควร ขัดกับสิ่งที่ควร สิ่งนั้นไม่ควรแก่เธอทั้งหลาย
2. ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่งใดที่เราไม่ได้ห้ามไว้ว่า สิ่งนี้ไม่ควรหากสิ่งนั้นเข้ากับสิ่งที่ควร ขัดกับสิ่งที่ไม่ควร สิ่งนั้นควรแก่เธอทั้งหลาย
3. ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่งใดที่เราไม่ได้อนุญาตไว้ว่า สิ่งนี้ควรหากสิ่งนั้นเข้ากับสิ่งที่ไม่ควร ขัดกับสิ่งที่ควร สิ่งนั้นไม่ควรแก่เธอทั้งหลาย
4. ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่งใดที่เราไม่ได้อนุญาตไว้ว่า สิ่งนี้ควรหากสิ่งนั้นเข้ากับสิ่งที่ควร ขัดกับสิ่งที่ไม่ควร สิ่งนั้นควรแก่เธอทั้งหลาย

ดังมาใน (พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค เล่ม 2 ภาค 1 – หน้า 293) เรื่องมหาปเทศ4 อย่างลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่เสด็จถึงโกศนครแล้ว ได้ยินว่าพระผู้มีพระภาคเจ้าประทับ ณ อาสนะเจดีย์ในโกศนครนั้น ณ ที่นั้นพระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราจักแสดงมหาปเทศ4 เหล่านี้ พวกเธอจงฟัง จงตั้งใจฟังให้ดี เราจักกล่าว ภิกษุเหล่านั้นทูลรับพระดำรัสของพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสดังต่อไปนี้ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในธรรมวินัยนี้ พึงกล่าวอย่างนี้ว่า ผู้มีอายุทั้งหลาย ขอนี้ข้าพเจ้าได้สดับมา ได้รับมาเฉพาะพระพักตร์ พระผู้มีพระภาคเจ้าว่า นี่เป็นธรรม นี่เป็นวินัย นี่เป็นคำสอนของพระศาสดาพวกเธอไม่พึงชื่นชม ไม่พึงคัดค้านคำกล่าวของภิกษุนั้น ครั้นไม่ชื่นชมไม่คัดค้านแล้ว พึงเรียนบทพหุญชนะเหล่านั้นให้ดีแล้ว สอบสวนในพระสูตรเทียบเคียงในพระวินัย ถ้าสอบสวนในพระสูตร เทียบเคียงในพระวินัย ลงในพระสูตรไม่ได้ เทียบเคียงในพระวินัยไม่ได้ พึงถึงความตกลงใจในข้อนี้ว่าไม่ใช่คำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น และภิกษุนี้จามาผิดแล้วแน่นอน ดังนั้น พวกเธอพึงทั้งคำกล่าวนั้นเสียถ้าเมื่อสอบสวนในพระสูตร

อธิบายขยายความเพิ่มเติมมหาปเทศ4 ว่าดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่งใดที่เราไม่ได้ห้ามไว้ว่า สิ่งนี้ไม่ควร หากสิ่งนั้นเข้ากับสิ่งที่ไม่ควร ขัดกับสิ่งที่ควร สิ่งนั้นไม่ควรแก่เธอทั้งหลาย อธิบายตีความได้ว่า เมื่อครั้งพุทธกาลที่พระพุทธเจ้ายังพระชนม์อยู่ ยังไม่มียานพาหนะรถยนต์ใช้เหมือนในสมัยปัจจุบัน พระองค์จึงไม่ได้ทรงบัญญัติสิกขาบทเรื่องนี้ห้ามไว้ แต่ถ้าสิ่งๆนั้นในที่นี้หมายถึง ยานพาหนะเช่น รถยนต์ หรือพาหนะอย่างอื่นๆแล้ว นี่คือนี่สิ่งที่ไม่ควรในความหมายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะไม่ต้องการหรือว่าป้องกันมิให้พระภิกษุสะสมทรัพย์ซึ่งเป็นการสะสมความโลภและกิเลสของตนเอง และทรัพย์สินหรือยานพาหนะที่กล่าวไว้ ไปขัดกับสิ่งที่ควร ในที่นี้หมายถึง ตัวภิกษุสงฆ์เอง ซึ่งเป็นตัวแทนของพระพุทธศาสนา เป็นตัวแทนผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา เป็นศาสนทายาทของลูกศิษย์ตถาคต จะต้องประพฤติปฏิบัติตนเองเป็นตัวอย่างที่ดี สมควรแก่สมณสาธูปหรือฐานานุกรมของตนเอง สมควรแก่คณะศรัทธาชาวบ้านให้ความเคารพนับถือ เลี้ยงดูในปัจจัย 4 ต่างๆ ไม่เดือดร้อนแต่ประการใด แต่พระภิกษุได้มีการขบิยานพาหนะเองโดยลำพังตนเองก็ยังไม่สมควร ในฐานะที่ผู้นำและตัวอย่างที่ดีในทางพระพุทธศาสนา ยังคงทำให้ศรัทธาความเลื่อมใส และศานาลดคุณค่าลงไป อันนี้เรื่องมหาปเทศ4 องค์พระพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ชัดเจน เพื่อให้เราพระภิกษุสงฆ์ได้ถือปฏิบัติมาตลอด เมื่อเทียบเคียงแล้วถือว่าพระภิกษุสงฆ์ไม่ควรอย่างยิ่งในการขบิยานพาหนะด้วยลำพังตนเอง ข้อที่ 3 กล่าวไว้ว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่งใดที่เราไม่ได้อนุญาตไว้ว่าสิ่งนี้ควร หากสิ่งนั้นเข้ากับสิ่งที่ไม่ควร ขัดกับสิ่งที่ควร สิ่งนั้นไม่ควรแก่เธอทั้งหลายอธิบายหมายถึงคำว่า “สิ่งใดที่เราไม่ได้อนุญาตไว้ว่าสิ่งนี้ควร” เทียบกับยานพาหนะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า ไม่ได้บอกไว้หรือว่าอนุญาตให้มี เพราะว่าครั้งพุทธกาลเข้าในว่าไม่มียานพาหนะเหมือนในปัจจุบัน แต่คำว่า “หากสิ่งนั้นเข้ากับสิ่งที่ไม่ควร ขัดกับสิ่งที่ควร สิ่งนั้นไม่ควรแก่เธอทั้งหลาย” เห็นได้ชัดเจนว่าพระภิกษุ เป็นผู้ที่ประชาชนชาวบ้าน มีความศรัทธา นับถือเป็นศาสนทายาท ผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา ดังนั้นยานพาหนะถึงขัดกับพระภิกษุ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ควรที่พระภิกษุจะขบิยานพาหนะด้วยลำพังตัวเองไปในทางที่สาธารณะ (พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ชุด ๙๑ เล่ม ,2563,ออนไลน์)

ลักษณะตัดสินธรรมวินัย 8

ลักษณะตัดสินธรรมวินัย 8 ประการนี้ มีมาใน โคตมสูตร อังคุตตรนิกาย เป็นถ้อยคำที่ตรัสแก่พระเจ้าแม่โคตมิซึ่งออกบวชเป็นภิกษุณี ถือกันว่าเป็นหลักสำคัญมีข้อความที่น่าสนใจเป็นพิเศษ อีกส่วนหนึ่ง คือ เป็นหลักธรรมที่ทรงเลือกสรรมาในลักษณะเป็นเครื่องตอบแทนคุณแก่บุคคลผู้ตั้งอยู่ในฐานะที่เป็นมารดาอีกส่วนหนึ่งด้วย เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นว่า การปฏิบัติอย่างใดจะเป็นไปถูกต้องตามหลักแห่งการดับทุกข์หรือไม่ ก็ควรใช้หลักเกณฑ์เหล่านี้เป็นเครื่องตัดสินได้โดยเด็ดขาด ฉะนั้น จึงเป็นหลักที่แสดงถึงใจความสำคัญแห่งพระพุทธศาสนาอยู่ในตัว หลักเหล่านั้น คือถ้า ธรรม (การปฏิบัติ) เหล่าใด

1. เป็นไปเพื่อความกำหนดย้อมใจ
2. เป็นไปเพื่อความประกอบทุกข์ (คือทำให้ลำบาก)
3. เป็นไปเพื่อสะสมกองกิเลส
4. เป็นไปเพื่อความอยากใหญ่ (คือไม่เป็นการมักน้อย)
5. เป็นไปเพื่อความไม่สันโดษ
6. เป็นไปเพื่อความคลุกคลี
7. เป็นไปเพื่อความเกียจคร้าน
8. เป็นไปเพื่อความเลี้ยวยาก

พึงรู้ว่า ธรรมเหล่านั้น ไม่ใช่ธรรม ไม่ใช่วินัย ไม่ใช่ สัตถุศาสน์ (กล่าวคือคำสอนของพระศาสดา) แต่ถ้าเป็นไปตรงกันข้าม จึงจะเป็นธรรม เป็นวินัย เป็นสัตถุศาสน์ คือ

1. เป็นไปเพื่อความคลายกำหนด
2. เป็นไปเพื่อความไม่ประกอบทุกข์
3. เป็นไปเพื่อไม่สะสมกองกิเลส
4. เป็นไปเพื่อความอยากน้อย
5. เป็นไปเพื่อความสันโดษ
6. เป็นไปเพื่อความไม่คลุกคลี
7. เป็นไปเพื่อความพากเพียร
8. เป็นไปเพื่อความเลี้ยวง่าย

เมื่ออธิบายว่า ความกำหนดย้อมใจ ได้แก่ ความติดใจรักยิ่งขั้นๆ ในสิ่งที่มาเกี่ยวข้องหรือแวดล้อม ถ้าการปฏิบัติหรือการกระทำ หรือแม้แต่การพูดการคิดอย่างใดทำให้บุคคลผู้นั้นมีติดใจรักในสิ่งใดๆ แล้ว ถือว่าเป็นการปฏิบัติผิด ตัวอย่างเช่น การดูหนังดูละคร เป็นต้น มันทำให้เกิดความย้อมใจ อย่างที่กล่าวนี้ ด้วยอำนาจของราคะ เป็นต้น ซึ่งจะเทียบดูได้กับจิตใจของบุคคลผู้ตั้งอยู่ในความสงบ หรือแม้แต่อยู่ในที่สงัด จะเห็นได้ว่าเป็นการแตกต่างกันอย่างตรงกันข้าม พึงอาศัยตัวอย่างนี้เป็นเครื่องเทียบเคียงจับความหมายของคำๆ นี้ให้ได้ ทั้งในทางรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ เป็นที่สุด ตัวอย่างแห่งธรรมารมณ์ เช่น การชอบคิดฝัน ถึงสิ่งอันเป็นที่ตั้งแห่งราคะ ก็ย่อมทำจิตให้ถูกย้อมด้วยราคะมากขึ้นๆ เป็นต้นคำว่า เป็นไปเพื่อความประกอบทุกข์ หมายถึง การทำตนเองให้ลำบากด้วยความไม่รู้เท่าถึงการณ์ ด้วยความเข้าใจผิดในกรณีที่ไม่ควรจะมีควมลำบากหรือลำบากแต่น้อยก็ตาม เป็นสิ่งที่น่าพิศวงว่าคนเราไม่ชอบความลำบากด้วยกันทั้งนั้น แต่

แล้ว ทำไมจึงไปทำสิ่งที่ตนจะลำบาก ทั้งนี้ก็เพราะอำนาจของโมหะ คือ ความหลงเป็นส่วนใหญ่ จึงมีความเข้าใจผิดกลับตรงข้าม แม้ในกรณีที่เป็นเรื่องของการอยากดี อยากเด่น อยากมีชื่อเสียง เป็นต้น ก็มีมูลมาจากโมหะอยู่นั่นเอง กรณีที่เป็นการประชดผู้อื่นหรือประชดตัวเองก็ตาม ย่อมสงเคราะห์เข้าในข้อนี้ ซึ่งมีมูลอันแท้จริงมาจากความหลงสำคัญผิดอย่างเดียวกันนั่นเอง โดยส่วนใหญ่ได้แก่ การปฏิบัติที่เรียกว่า อัตตภิกลณญาณุโยค คือการทรมานตนอย่างมกมาย คำว่า สะสมกองกิเลส หมายถึง การเพิ่มพูน โลภะ โทสะ โมหะ โดยรอบด้าน ผิดจากความกำหนดย่อมใจ ตรงที่ข้อนี้หมายถึงเป็นอุปกรณ์หรือเครื่องสนับสนุนการเกิดของกิเลสทั่วไป และให้ทวียิ่งขึ้นด้วย การสะสมสิ่งซึ่งเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงกิเลสอยู่เป็นประจำ ในกรณีของคนธรรมดาสามัญ บางอย่างอาจจะไม่จัดเป็นการสะสมกองกิเลสแต่จัดเป็นการสะสมกิเลสอย่างยิ่ง สำหรับผู้ปฏิบัติเพื่อความดับทุกข์โดยตรง เช่น พวกบรรพชิตหรือในบางกรณีก็จัดว่าเป็นการสะสมกองกิเลสทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิต เช่น การมีเครื่องประดับ หรือ เครื่องใช้ชนิดที่ไม่มีความจำเป็นแก่การเป็นอยู่ แต่เป็นไปเพื่อความลุ่มหลง หรือ ความเห่อเหิม ทะเยอทะยาน ประกวดประชันกันโดยส่วนตัวเป็นต้น เป็นการขยายทางมาของกิเลสให้กว้างขวางไม่มีที่สิ้นสุดคำว่าความอยากใหญ่ หมายถึงการอยากเกินมาตรฐานแห่งภาวะหรือสถานะ หรือ กำลังสติปัญญาของตน เป็นต้น ส่วนความไม่สันโดษ ไม่ได้หมายถึง ความอยากใหญ่ เช่นนั้น แต่หมายถึง ความไม่รู้จักพอใจในสิ่งที่ได้มาแล้วหรือมีอยู่แล้ว ซึ่งทำให้มีความรู้สึกเป็นคนยากจนอยู่เนื่องเนืองเป็นทางให้เกิดความอยากใหญ่ หรือกิเลสอย่างอื่นต่อไปได้ หรือในทางตรงกันข้าม ทำให้เกิดการทำลายตัวเอง จนถึงกับฆ่าตัวตายก็ได้ โดยภาษาบาลี ความอยากใหญ่ เรียกว่า มหิจจตา ความไม่สันโดษ เรียก อสันตฺถุญฺญ โดยพยัญชนะ หรือ โดยนิตินัยเราอาจจะแยกได้ว่าเป็นคนละชั้น คนละตอน หรือคนละอย่าง แต่โดยพจนานุกรมย่อมเป็นไปด้วยกัน จนถึงกับหลงไปได้ว่าเป็นสิ่งเดียวกัน

คำว่า ความคลุกคลี หมายถึง การระคนกันเป็นหมู่เพื่อความเพลิดเพลินอย่างใดอย่างหนึ่ง จากการกระทำอันนั้น ความเพลิดเพลินจากการคลุกคลีนี้ มีรสดึงดูดในทางธรรมารมณ์เป็นส่วนใหญ่ และก็มีมีความยั่วชวนไม่แพ้อารมณ์ที่ได้รับทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย เพราะเหตุฉะนั้นเองคนเราจึงติดใจ รสของการที่ได้ระคนกันเป็นหมู่นี้ ทำให้จิตใจลุ่มหลงมีลักษณะเหมือนกับจมไม่ลง ทำให้ความคิด ความอ่าน ดำเนินไปอย่างผิวเผินไม่เป็นที่ตั้งแห่งการคิดอย่างแยกกาย หรือ ลึกซึ้ง แต่พึงทราบไว้ว่าการประชุมกันเพื่อศึกษาเล่าเรียนปริกษาหาหรือกิจการงานอันเป็นหน้าที่เป็นต้นนั้น ท่านไม่เรียกว่า การคลุกคลีกัน เป็นหมู่ในที่นี้ แต่อีกทางหนึ่งท่านยังหมายกว้างไปถึงว่า การถูกกิเลสทั่วไป กลุ่มรุม ด้วยสัญญาอดีต ในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะที่เคยผ่านมาแล้วแต่หนหลัง แม้ยังคิดฝันอยู่คนเดียวก็กลับสงเคราะห์ไว้ในคำว่า การคลุกคลีในหมู่อย่างหนึ่งด้วยเหมือนกัน เพราะมีมูลมาจากความอาลัยในการระคนด้วยหมู่คำว่า ความเกียจคร้าน และคำว่า เลี้ยงยาก มีความหมายชัดเจนแล้ว การปฏิบัติทำความดับทุกข์ เป็นเรื่องใหญ่และยืดยาว จึงต้องอาศัยความเพียร ความเลี้ยงง่าย จึงจะเป็นเหตุให้ไม่ต้องมีภาระเรื่องอาหารมากกว่าที่จำเป็น ซึ่งทำให้เสียเวลาและเสียวัตถุมากไปเปล่าๆ โดยที่อาจจะนำไปใช้เป็นประโยชน์อย่างอื่นได้

ลักษณะทั้ง 8 นี้ แต่ละอย่างๆ เป็นปฏิกิริยาต่อการปฏิบัติเพื่อความดับทุกข์โดยตรงก็มี เป็นเพียงอุปสรรคก็มี และเป็นการปฏิบัติผิดโดยตรงก็มี จึงถือว่าไม่ใช่ธรรม ไม่ใช่วินัย ไม่ใช่สัตตสุตสัจจะ ต่อเมื่อปฏิบัติตรงกันข้าม จาก 8 อย่างข้างต้น จึงจะเป็นไปเพื่อความดับทุกข์ หรือ เป็นธรรมเป็นวินัย เป็นสัตตสุตสัจจะ นี้

นับว่าเป็น หมวดธรรมที่เป็นอุปกรณ์แห่งการปฏิบัติ เพื่อความดับทุกข์อย่างหนึ่งในฐานะที่เป็นหลักสำหรับยึดถือหรือให้ดำเนินไปถูกทาง

พระภิกษุกับกฎหมายบ้านเมืองในส่วนการขับขี่ยานพาหนะ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก(2522)ในส่วนที่เกี่ยวกับพระภิกษุขับขี่ยานพาหนะ มาตรา 31 นอกจากที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษในลักษณะ 4 ว่าด้วยการใช้ทางเดินรถที่จัดเป็นช่องเดินรถประจำทาง การใช้ทางเดินรถให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้มาตรา 31/1 ในขณะขับรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องมีใบอนุญาตขับขี่อยู่ กับตัวและต้องแสดงต่อเจ้าพนักงานจราจรเมื่อขอตรวจ ในกรณีที่ผู้ขับขี่แสดงใบอนุญาตขับขี่ด้วยวิธีการทาง ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือสำเนาภาพถ่ายใบอนุญาตขับขี่ตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ให้ถือว่าผู้ขับขี่มีใบอนุญาตขับขี่อยู่กับตัวตามวรรคหนึ่งแล้วประเด้นี้ ถ้าพระภิกษุขับขี่ยานพาหนะมีเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นที่ให้อำนาจไว้ขอตรวจดูใบอนุญาตขับขี่ ถ้าพระภิกษุรูปนั้นไม่สามารถแสดงได้ หรือไม่นำหลักฐานมาแสดงต่อเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ได้ ก็จะเป็นการกระทำความผิดกฎหมายจราจรนั้น ซึ่งมีบทลงโทษ ตาม มาตรา 152 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 31/1 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และส่วนมาตรา 67 ผู้ขับขี่ต้องขับรถด้วยอัตราความเร็วตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือตามเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้ในทางเครื่องหมายจราจรที่ติดตั้งไว้ตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดอัตราความเร็วขึ้นสูงหรือขึ้นต่ำก็ได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดในกฎกระทรวงประเด้นี้ถ้าพระภิกษุขับรถเร็วตามที่กฎหมายกำหนด ก็ต้องมีความผิดตามที่กฎหมายได้กำหนดบทลงโทษไว้ มาตรา 152 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 67 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทและมาตรา 78 ผู้ใดขับรถหรือขี่หรือควบคุมสัตว์ในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นความผิดของผู้ขับขี่หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์หรือไม่ก็ตาม ต้องหยุดรถ หรือสัตว์ และให้ความช่วยเหลือตามสมควร และพร้อมทั้งแสดงตัวและแจ้งเหตุต่อตำรวจที่ใกล้เคียงทันที กับต้องแจ้งชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ของตนและหมายเลขทะเบียนรถแก่ผู้ได้รับความเสียหายด้วยในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์หลบหนีไปหรือไม่แสดงตัวต่อตำรวจ ณ สถานที่เกิดเหตุ ให้สันนิษฐานว่าเป็นผู้กระทำความผิดและให้ตำรวจมีอำนาจยึดรถคันที่ผู้ขับขี่หลบหนีหรือไม่แสดงตนว่าเป็นผู้ขับขี่ จนกว่าคดีถึงที่สุดหรือได้ตัวผู้ขับขี่ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่แสดงตัวต่อตำรวจภายในหกเดือนนับแต่วันเกิดเหตุ ให้ถือว่ารถนั้นเป็นทรัพย์สินซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือเกี่ยวกับการกระทำความผิดและให้ตกเป็นของรัฐประเด้นี้ถ้าสมมติพระภิกษุขับรถตามมาตรานี้ จะมีทั้งโทษจำคุกและปรับ ตามบทลงโทษมาตรา 160 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 78 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเด็นที่พระภิกษุกระทำความผิดกฎหมายจราจร มาตรา 31/1และ มาตรา 67การลงโทษอย่างหนักแค่ปรับไม่มีการจำคุกแต่อย่างใด แต่ก็เป็นเรื่องที่ไม่สมควรอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นตัวแทนผู้นำทางพระพุทธศาสนา ทำให้เกิดความเสื่อมศรัทธาจากชาวบ้านหรือประชาชนทั่วไป เป็นโลกวิฆะ และที่หนักไปกว่านั้น หากพระภิกษุขับขี่ยานพาหนะผิดกฎหมายจราจร มาตรา 78จะมีบทลงโทษทั้งจำคุกและปรับ ที่เป็นประเด็นกล่าวคือ ถ้าบทลงโทษจำคุกและที่หนักสุดไปมากกว่านั้น ถ้าเกิดขับขี่ยานพาหนะไปเกิดอุบัติเหตุ เกิดคู่กรณี เสียชีวิตหรือบาดเจ็บ อันนี้จะต้องเกี่ยวโยงกับการกระทำความผิดกฎหมายหลายฉบับ เช่นพระราชบัญญัติคณะ

สงฆ์ พ.ศ. 2505 (แก้ไขฉบับที่ 4) พ.ศ.2561ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 และกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2535 อีกบทหนึ่ง กล่าวคือ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับปัจจุบันหมวดที่ 4 นิคกรรมและการสละสมณเพศกล่าวคือ ถ้าฆบรโดยประมาท ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายก็จะมีผลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท และในทางการเรียกร้องความเสียหายจากญาติของคู่กรณีของผู้ตายในทางแพ่งอีก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.2535มาตรา420 ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดีแก่ร่างกายก็ดีอนามยก็ดีเสรีภาพก็ดีทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดีทำว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น และผิดพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505(แก้ไขฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561กล่าวคือมาตรา 28 พระภิกษุรูปใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายต้องสึกภายในสามวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด มาตรา29 พระภิกษุรูปใดถูกจับโดยต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการไม่เห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราวและเจ้าอาวาสแห่งวัดที่พระภิกษุรูปนั้นสังกัดไม่รับมอบตัวไว้ควบคุมหรือพนักงานสอบสวนไม่เห็นสมควรให้เจ้าอาวาสรับตัวไปควบคุมหรือพระภิกษุรูปนั้นมิได้สังกัดในวัดใดวัดหนึ่งให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้มาตรา 30 เมื่อจะต้องจำคุก กักขัง หรือขังพระภิกษุรูปใดตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลมีอำนาจดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้และให้รายงานให้ศาลทราบถึงการสละสมณเพศนั้นจึงกล่าวได้ว่า พระสงฆ์ที่ถูกจับและถูกกล่าวหาว่า กระทำความผิดอาญา เพื่อพนักงานสอบสวน ไม่ว่าจะเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง เจ้าพนักงานตรวจ เจ้าพนักงานสืบสวนคดีพิเศษ เจ้าพนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายอื่นที่ได้กำหนดหน้าที่ไว้ ให้มีอำนาจในการสอบสวนได้ ถ้าเจ้าพนักงานที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ได้ทำการสืบสวนสอบสวนตามพยานหลักฐาน และเชื่อว่ามีมูลเหตุได้กระทำความผิดจริง พนักงานสอบสวนใช้ดุลยพินิจไม่ปล่อยตัวชั่วคราว และถ้าเจ้าพนักงานสอบสวน นำพระสงฆ์ที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดอาญาและถูกจับไปพบเจ้าอาวาสของพระสงฆ์ที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดทางอาญาสังกัดอยู่ (ตามหนังสือสุทธิ) และเจ้าอาวาส วัดนั้นที่พระสงฆ์ได้กระทำความผิดไม่รับมอบตัวไว้ควบคุม หรือถ้ามีเหตุอันสมควรว่าถ้าปล่อยตัวไปให้เจ้าอาวาสของพระสงฆ์ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา จะหลบหนีหรือไปกระทำต่อพยานหลักฐาน ให้อำนาจเจ้าพนักงานสอบสวนดำเนินการให้พระสงฆ์นั้นสละสมณเพศ(สึก)ได้ และอีกรณีหนึ่ง เมื่อพระสงฆ์ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญา เมื่อศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้จำคุก กักขัง มอบให้เจ้าพนักงานผู้ที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล กล่าวคือ ให้สละสมณเพศของพระสงฆ์เสีย หลังจากให้สละสมณเพศแก่พระสงฆ์ได้กระทำความผิดอาญาแล้วให้รายงานให้ศาลทราบ

สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (2563) ได้มีหนังสือ ที่พ.ศ. 0006/03305 ลงวันที่2 เมษายน 2563 กรณีพระภิกษุสามเณรขับชীরถยนต์และรถจักรยานยนต์ เป็นเหตุให้เกิดความสูญเสียทั้งในด้านชีวิตและทรัพย์สิน และเป็นทิวภาพชีวิตของประชาชน ส่งผลกระทบต่อความศรัทธาและความเลื่อมใสของพุทธศาสนิกชน ในการนี้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการตรวจตราการขับชীরถยนต์ และรถจักรยานยนต์ของ

พระภิกษุสามเณรเถียงประชาชนทั่วไปกรณีตรวจพบพระภิกษุ สามเณรขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วให้รายงานพฤติกรรมกระทำความผิดดังกล่าวให้เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ หรือเจ้าคณะจังหวัดทราบด้วยและในเวลาต่อมาได้เสนอให้คณะกรรมการมหาเถรสมาคมได้พิจารณาและคณะกรรมการมหาเถรสมาคม (2563) ได้ประชุมครั้งที่ 8/256 มติที่ 153/2563 เรื่องกรณีพระภิกษุสามเณรขับขี่รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 8/2563 เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2563 เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามที่ปรากฏข่าวทางสื่อสารมวลชน กรณีพระภิกษุสามเณรขับขี่รถยนต์ และรถจักรยานยนต์เป็นเหตุให้เกิดความสูญเสียทั้งในด้านชีวิตและทรัพย์สิน และเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของประชาชนส่งผลกระทบต่อความศรัทธาและความเลื่อมใสของพุทธศาสนิกชน

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (2558) ได้ทำการรวบรวมข่าวจากสื่อสารมวลชนที่เผยแพร่ ต่อสาธารณชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น 21 เหตุการณ์มีผู้เสียชีวิตทั้งพระสงฆ์ และฆราวาส รวม 13 ราย และบาดเจ็บ 13 รายในการนี้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดทราบ เพื่อมีมาตรการป้องกันเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าว รายละเอียดตามเอกสารที่แนบถวายในที่ประชุมที่ประชุมรับทราบ และให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการ ดังนี้ 1) แจ้งเจ้าคณะจังหวัดทั้ง 2 ฝ่าย ทราบ เพื่อแจ้งเจ้าคณะผู้ปกครองใกล้ชิดติดตามลำดับ สอดส่อง ดูแล กำชับให้พระภิกษุสามเณรปฏิบัติเอื้อเพื่อต่อพระธรรมวินัย กฎหมายบ้านเมือง และจารีตประเพณี 2) แจ้งมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 8/2563 ไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการตรวจตราการขับขี่รถยนต์ และจักรยานยนต์ของพระภิกษุสามเณรเถียงประชาชนทั่วไป

สรุป

สภาพบริบทสังคมไทยในปัจจุบันโดยพุทธศาสนาซึ่งในทางพฤตินัยประชาชนชาวไทยได้มีการนับถือเป็นส่วนมากของประเทศ อาจถือได้ว่าเป็นศาสนาประจำชาติไทย ในกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายปกครองสูงสุดของประเทศหรือว่ากฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องจะไม่ได้บัญญัติไว้ก็เป็นที่ยอมรับของชาวพุทธทุกคนว่า พุทธศาสนาน่าเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยมาตั้งแต่ครั้งสมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน แต่ด้วยเหตุผลทางสังคมที่ได้พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นสังคมที่นิยมบริโภควัตถุ ทำให้เกิดแพร่กระจายบริโภควัตถุต่างๆ เข้าไปในพุทธศาสนสถานเพื่ออำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่พระสงฆ์ ทำให้วัดต่างๆ ได้มียานพาหนะเป็นศาสนสมบัติวัด หรือเป็นกรรมสิทธิ์ส่วนตัวพระภิกษุสงฆ์ ทำให้เกิดปัญหาที่เป็นข่าวมาตลอดระยะที่ผ่านมาเป็นประจำ เรื่องพระภิกษุสงฆ์ขับยานพาหนะด้วยลำพังตนเองและเกิดอุบัติเหตุ หรือว่าถูกเจ้าหน้าที่บ้านเมืองตรวจพบตามจุดตรวจต่างๆ ทั่วประเทศ พบว่าพระภิกษุไม่สามารถแสดงหลักฐานในการอนุญาตให้ขับรถได้ ประกอบกับพฤติกรรมไม่เหมาะสมในทางพุทธศาสนาตามทรงพระบรมพุทธานุญาต เรื่อง มหาปเทศ4 ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงบัญญัติไว้ และเมื่อเกิดประสพอุบัติเหตุ คู่กรณีถึงแก่ความตาย บาดเจ็บ หรือทรัพย์สินเสียหาย ต้องรับผิดชอบทั้งทางอาญา ทางแพ่ง และทางกฎหมายคณะสงฆ์ถึงขั้นให้ลาสิกขาตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

ดังนั้นที่คณะกรรมการมหาเถรสมาคม ได้มีมติออกมาเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2563 ความว่าห้ามพระภิกษุ ขับขี่รถยนต์ รถจักรยาน พร้อมทั้งได้แจ้งมตินี้ไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีหน้าที่บังคับใช้

กฎหมายจะต้องปฏิบัติอย่างเต็มที่ ไม่เลือกปฏิบัติ และเสมอภาคกัน ประกอบกับเจ้าคณะผู้ปกครองคณะสงฆ์ที่มีอำนาจและหน้าที่จะต้องคอยตรวจสอบ พระภิกษุที่อยู่ใต้การปกครองของตนเองอยู่ตลอดเวลา และต้องปฏิบัติด้วยความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน

เอกสารอ้างอิง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์(ฉบับชำระใหม่) .(2535, 8 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 169 (ตอนที่ 42).

ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับพิเศษ).(2499,15 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม73(ตอนที่ 95).

พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปลชุด๙๑เล่มฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย (เล่มสีน้ำเงิน) สืบค้นเมื่อวันที่ 12 สิงหาคมพ.ศ. 2563,จาก<http://www.tripitaka91.com/>

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์(แก้ไขฉบับที่ 4 พ.ศ.2561).(2505,17 กรกฎาคม 2561). สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 (ตอนที่ 50 ก).

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับพิเศษ) .(2522,29 มกราคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 96(ตอนที่ 8).

ภิกขุกิจจวิโช (วิทยา) .(2558). *คู่มือพระวินัยและปณิธธรรม (ฉบับพกติดย่าม)*. (พิมพ์ครั้งที่ 6).ม.ป.ท.

มติมหาเถรสมาคม .(2563). *กรณีพระภิกษุสามเณรขับขี่รถยนต์และรถจักรยานยนต์*. การประชุมมหาเถรสมาคม. 20 มีนาคม 2563. นครปฐม : สำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.(2563). *กรณีพระภิกษุสามเณรขับขี่รถยนต์และรถจักรยานยนต์*.

บันทึกเวียน. 2 เมษายน 2563. นครปฐม : สำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ.